

संपादकीय

एकटेच जायचे रे...

समस्त भारतीयांना अभिमान वाटावा असे प्रतिभावंत कवी, तत्त्वज्ञ रवींद्रनाथ टागोर यांच्या जयंती दिनाचा मुहूर्त साधून ९ मे रोजी पश्चिम बंगालमध्ये शुभेदू अधिकारी यांनी मुख्यमंत्रिपदाची शपथ घेतली. तब्बल ३४ वर्षांचा डायच्या पक्षाचा पश्चिम बंगालमधील सत्तेचा अभेद्य गड तुणमूल कॉंग्रेसच्या नेत्या ममता बॅनर्जी उद्ध्वस्त करतील, असे सन २०११ मध्ये किती जणांना वाटले होते? आणि आता त्याच ममता बॅनर्जी यांची मुख्यमंत्रिपदाची खुर्ची भारतीय जनता पक्ष खेचून घेईल, असे तरी किती जणांना वाटले होते? एकेकाळी भाजपचे श्रेष्ठ नेते अटलबिहारी वाजपेयी यांच्या नेतृत्वाखालील 'एनडीए'च्या मंत्रिमंडळात रेल्वे खाते भूषविणाऱ्या ममता बॅनर्जी या नंतर भाजपशी उभा दावा मांडतील, असे किती जणांना वाटले होते? आणि ज्या शुभेदू अधिकारी यांच्यावर आपण भ्रष्टाचाराच्या आरोपांची राळ उठवली होती तेच शुभेदू आपल्याच पक्षाचा झेंडा हातात घेऊन मुख्यमंत्री होतील, असे तरी भाजपमधील किती जणांना वाटले होते? यातील पहिल्या दोन प्रश्नांच्या उत्तरांवर मतभेद होतील; तर पुढचे दोन प्रश्न अनेकांना 'बावळट' वाटू शकतील, हे आजचे राजकीय वास्तव. पंतप्रधान नरेंद्र मोदी, गृहमंत्री अमित शहा यांच्यासह केंद्रीय मंत्रिमंडळातील अनेक मंत्री, देवेंद्र फडणवीस यांच्यासह अनेक राज्यांचे मुख्यमंत्री आणि हजारो भाजप कार्यकर्त्यांची उपस्थिती, हा विजय भाजपसाठी किती महत्त्वाचा आहे, हे दर्शवितो. या सगळ्याकडे उपरोल्लेखित राजकीय वास्तवाच्या पाश्र्चभूमिीवर पाहायला हवे.

पश्चिम बंगालच्या भोवतालच्या टापूत कमळाचे भरघोस पीक येत असताना वंगभूमीत मात्र पक्षाला अपेक्षित यश मिळत नव्हते. अत्यंत आक्रमक ममता बॅनर्जी हे त्यामागचे कारण. तरीही भाजपने हार न मानता ममतांशी कडवा संघर्ष सुरू ठेवला. दहा वर्षांच्या कालावधीत एक आकडी आमदारसंख्येवरून २०१७ वर घेतलेली हनुमानउडी हे त्या संघर्षाचे घसघशीत यशोफल. त्यास निवडणूक आयोग, अन्य केंद्रीय यंत्रणा यांचा प्रत्यक्ष-अप्रत्यक्ष हातभार नाही, असे कुणीही सुज्ञ व्यक्ती म्हणणार नाही. त्याच वेळी धार्मिक धुवोकरणाचे प्रयत्न भाजपने केले असे म्हणावे, तर त्यासाठीची सुपीक जमीन खुद्द बॅनर्जी यांनीच तयार केली, हे कसे नाकारणार? बांगलादेशी घुसखोरांबाबत ममतांची भूमिका ही कुंपणावरच्या मतदारांना आपसुकपणे भाजपच्या टापूत ढकलणारी ठरली, हेही कसे नाकारणार? अर्थात आता हा इतिहास झाला. निकालाआधीचे वाद, निकालानंतरची रक्तंरजित हिंसा हा देखील इतिहास झाला. वर्तमान अगदी स्पष्ट, स्वच्छ आहे की भाजपचे शुभेदू अधिकारी हे आता पश्चिम बंगालचे सर्वोच्च 'अधिकारी' झालेले आहेत. त्यामुळे आता चर्चा करायला हवी ती या वर्तमानाची आणि भविष्याची. शुभेदू हे एकेकाळचे ममतांचे विश्वासू सहकारी. ममतांचे भाचे अभिषेक बॅनर्जी यांची तुणमूलमध्ये सही वाढू लागल्यानंतर त्यांनी भाजपची कास धरली हे सर्वश्रुतच. विचारांशी निष्ठा वगैरेबाबत न बोललेलेच बरे, अशी आजची स्थिती. मुळात सामान्यांचे पोट डाय्या विचारांनी भरत नाही, सेक्युलर विचारांनी भरत नाही आणि हिंदूत्ववादी विचारांशी भरत नाही. पोट भरण्यासाठी लागते रोजगारनिर्मिती, उद्योग उभारणी आणि सोबतीला सामाजिक शांतता, सौहार्द.

सांस्कृतिकदृष्ट्या समृद्ध असे हे राज्य सध्या आर्थिक कुंठितावस्था सोसत आहे. तेथील उद्योगक्षेत्रात नवे प्राण फुंकणे नितांत गरजेचे झालेले आहे. त्यासाठी खासगी गुंतवणूक अधिकाधिक कशी आकर्षित करता येईल, हे पाहावे लागणार आहे. त्यामुळे एकेकाळी सिंगूर, नंदीग्राम येथील उद्योगांबाबत घेतलेली भूमिका शुभेदू यांनी अर्थातच गंगेत सोडून दिलेली असणार, ही अपेक्षा. सार्वजनिक वाहतूक, घरवाढणी या क्षेत्रात देखील राज्याने फार मोठे दिवे लावलेले आहेत, असे नाही. मुख्यमंत्री शुभेदू अधिकारी यांच्यापुढे ही तातडीची प्रमुख आव्हाने असतील. ममतांच्या काळात गुन्हेगारी, खडपणीखोरी वाढल्याचे व त्यात सत्ताधारीच सहभागी असल्याचे अतोनात आरोप झाले. ही विकृत संस्कृती त्यांना कठोरपणे मोडून काढावी लागेल. विकासाची गंगा केवळ शहरांच्याच ओंजळीत पडणार नाही, याचीही काळजी घ्यावी लागेल. त्याचबरोबर मोलाचे असेल ते सगळ्यांना सोबत घेऊन पुढे जाणे. निवडणुकांच्या निमित्ताने उफाळलेली राजकीय आणि धार्मिक कटुता शमणणे यांस त्यांना प्राधान्यक्रम द्यावा लागेल. आपल्या एका प्रख्यात कवितेत, वेगळ्या संघर्षात रवींद्रनाथानी, 'एकला चलो रे' अशी हाक दिली होती. मात्र, शुभेदू अधिकारी आणि भाजप यांच्यासाठीची ताजी हाक 'एकटेच जायचे रे...' अशी आहे; ती ते ऐकतील, ही आशा.

बॅंगळुरूत घेतली अपॉइंटमेंट!

पान १ वरून : करत असताना त्याच्या छातीत दुखू लागले होते. त्याला हार्ट अटॅकचा इशारा आधीच मिळाला होता. त्याला आपल्याला 'हार्ट अटॅक' आहे, असा संशयही आला होता. म्हणून त्याने बॅंगळुरूला येऊन तपासणी करायचे ठरविले. यासाठी त्याने अपॉइंटमेंटही घेतली होती. १३ मे २०२६ रोजीच त्याला अपॉइंटमेंटला जायचे होते. १२ मे २०२६ रोजी रात्री तो त्याच्या मालिकेतील कलाकारांशी फोनवर चांगला बोललाही होती. पण नंतर रात्री छातीत दुखायला सुरुवात झाली. त्याला लगेच बॅंगळुरूतील कुमारस्वामी लेआआऊट येथील अपोलो रुग्णालयात दाखल करण्यात आले होते. जेथे उपचारादरम्यान त्याचा मृत्यू झाला. दिलीप राज गोव्याला असताना त्याच्या छातीत दुखू लागले तेव्हाच जर लगेच रुग्णालयात गेला असता तर कदाचित त्याचा जीव वाचला असता. त्याची एक छोटीशी चूक, निष्काळीणपणा त्याच्या जीवावर बेतला. दिलीप राजचा जन्म २ सप्टेंबर १९७८ रोजी बॅंगळुरूत झाला. महाविद्यालयीन काळात कोरिओग्राफीची आवड असल्याने दिलीप राज तो एका नाट्यमंडळात सामील झाला. नंतर अभिनयाकडे वळला. त्याने टेलिव्हिजनच्या माध्यमातून अभिनय क्षेत्रात प्रवेश केला. सगळ्यात आधी 'कंबडा माने', त्यानंतर जननी, अर्ध सत्य, रांगोळी, कुमकुम भाग्य, मांगल्य, प्रीतीगती इत्यादी मालिकांमध्ये काम केले. २००५ मध्ये त्याने 'भाई फ्रेंड' या चित्रपटाद्वारे चित्रपटसृष्टीत पदार्पण केले. त्यानंतर २००७ मध्ये 'मिलाना' या चित्रपटात खलनायकाच्या भूमिकेत दिसला. पुढे त्याने '७ ओ' क्लॉक', 'क्षण क्षण' आणि अगदी अलीकडे 'लव्ह मॉकेटेल ३' या चित्रपटांमध्ये अभिनय करून कन्नड चित्रपटसृष्टीत एक प्रतिभावान अभिनेता म्हणून लोकप्रियता मिळविली. 'रथसमी' या मालिकेद्वारे टेलिव्हिजनवर पुनरुत्थान केलेल्या दिलीपने काही टेलिव्हिजन रिअॅलिटी शोसाठी सूत्रसंचालक म्हणूनही काम केले आहे. राजी कन्नड वाहिनीवर प्रसारित होणाऱ्या 'हिटलर कल्याण' या मालिकेत दिलीपने अभिनय केला असून त्याने स्वतःच त्या मालिकेची निर्मितीही केली आहे.

पिकअप व्हॅनमधून बैलांची कोंबून वाहतूक

गणेश पाटील यांच्याविरुद्ध अमळनेर पोलीस ठाण्यात प्राण्यांचा छळ प्रतिबंधक कायद्यान्वये गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. त्यानंतर पोलिसांनी दोन लाख पन्नास हजार रुपये किमतीची पिकअप व्हॅन व एक लाख नव्वद हजार रुपये किमतीचे चार बैल असा मुद्देमाल जम केला आहे. या प्रकरणाचा हवालदार विनोद भोंई पुढील तपास करीत आहेत.

पाच गॅझेट्स रात्री झोपताना बंद करा; दरमहा लाईटबिलचे पैसे वाचवा

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

आजच्या काळात घरातील इलेक्ट्रॉनिक डिव्हाइसमुळे लाईट बिल वाढत चालले आहे. आपण अनेकदा टीव्ही, वाय-फाय किंवा चार्जर रिमोटने बंद करतो, पण मुख्य स्विच चालूच ठेवतो. ही उपकरणे 'स्टँडबाय मोड'वर असतानाही सतत वीज वापरत असतात. रात्री झोपताना वाय-फाय राउटर, ओव्हन आणि सेट-टॉप बॉक्स यांसारख्या वस्तू पूर्णपणे बंद करण्याची सवय लावा. ही छोटी पावले तुमच्या वार्षिक घरखर्चात मोठी बचत घडवून आणतील. सुरक्षितता आणि आर्थिक

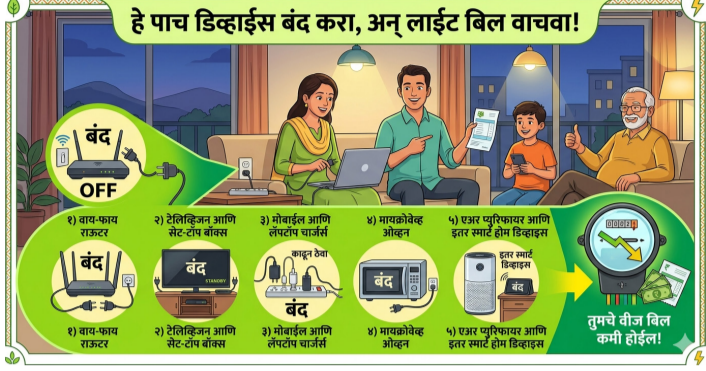
बचत या दोन्ही दृष्टीकोनातून हे बंद करणे आजच्या काळाची गरज आहे. १) वाय-फाय राउटर बहुतेक घरांमध्ये वाय-फाय राउटर २४ तास चालू असते. रात्री जेव्हा सर्वजण झोपलेले असतात, तेव्हा इंटरनेटचा वापर शून्य असतो, तरीही राउटर वीज वापरतच असते. एका राउटरमुळे वर्षभरात बऱ्याच रात्रीच्या वेळी अनावश्यक चालणारे हे गॅजेट्स बंद केल्यास महिन्याकाठी तुमच्या बिलात लक्षणीय घट होऊ शकते. चला तर मग याविषयीची माहिती जाणून घेऊया.

विजेची बचत करणे हा केवळ पैशांचा प्रश्न नसून ते पर्यावरणासाठीही गरजेचे आहे. रात्री झोपताना वाय-फाय राउटर, ओव्हन आणि सेट-टॉप बॉक्स यांसारख्या वस्तू पूर्णपणे बंद करण्याची सवय लावा. ही छोटी पावले तुमच्या वार्षिक घरखर्चात मोठी बचत घडवून आणतील. सुरक्षितता आणि आर्थिक

आपण सहसा रिमोटने टीव्ही बंद करतो आणि सोडून देतो. रिमोटने टीव्ही बंद केल्यावर तो 'स्टँडबाय मोड'वर असतो, म्हणजे त्यातील अंतर्गत सर्किट चालू असते. यासोबतच सेट-टॉप बॉक्स देखील चालू राहते. हे दोन्ही मिळून रात्रभर सतत वीज

ओढत असतात. त्यामुळे मुख्य स्विचमधून टीव्ही बंद करण्याची सवय लावल्यास दरमहा बऱ्याच रुपयांची बचत होऊ शकते. ३) मोबाईल आणि लॅपटॉप चार्जर्स : अनेकांना सवय असते की मोबाईल चार्जर झाल्यावर ते फक्त केबल काढतात, पण चार्जरचा स्विच चालूच ठेवतात. चालू असलेल्या चार्जरमध्ये ट्रान्सफॉर्मर असतो, जो थोड्या प्रमाणात वीज खर्च करत राहते. हे जरी दिसायला कमी वाटले, तरी घरातील अनेक चार्जर मिळून महिन्याकाठी बिलावर परिणाम करतात. तसेच, रात्रभर मोबाईल चार्जिंगला लागणे बॅटरीसाठीही घातक ठरू शकते.

४) मायक्रोवेव्ह ओव्हनमध्ये एक डिजिटल घड्याळ किंवा डिस्प्ले असतो. हा डिस्प्ले २४ तास चालू राहण्यासाठी सतत विजेचा वापर करतो. जेव्हा तुम्ही ओव्हन वापरत नसाल, तेव्हा त्याचा प्लग काढून

टोपणे किंवा स्विच बंद करणे केव्हाही चांगले. स्वयंपाकघरातील अशा छोटीया उपकरणांकडे आपले लक्ष जात नाही, पण ती बिलात वाढ करण्यास कारणीभूत ठरतात. ५) एअर प्युरिफायर आणि इतर स्मार्ट होम डिव्हाइस रात्रीच्या वेळी जर हवेची गुणवत्ता चांगली असेल, तर एअर प्युरिफायर सुरू

टोपण्याची गरज नसते. तसेच स्मार्ट स्पीकर्स चांगले. स्वयंपाकघरातील अशा छोटीया उपकरणांकडे आपले लक्ष जात नाही, पण ती बिलात वाढ करण्यास कारणीभूत ठरतात. ५) एअर प्युरिफायर आणि इतर स्मार्ट होम डिव्हाइस रात्रीच्या वेळी जर हवेची गुणवत्ता चांगली असेल, तर एअर प्युरिफायर सुरू

उन्हाळ्यात कारले खाल्ल्यास काय होते ?

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा कारले शरीर थंड ठेवते. निर्जलीकरण टाळण्यास मदत करते. कारल्यातील व्हिटीमिन सी आणि अँटिऑक्सिडंट्समुळे रोगप्रतिकारक शक्ती वाढते. शरीर थंड व हायड्रेटेड : कारले उन्हाळ्यात शरीराला तापमान नियंत्रित ठेवण्यास मदत करते. रक्त शुद्धीकरण व त्वचा : कारले रक्त स्वच्छ करते. ज्यामुळे

उन्हाळ्यात होणाऱ्या त्वचेच्या समस्या कमी होण्यास मदत. मधुमेह नियंत्रण : कारल्यातील घटक साखरेची पातळी नियंत्रित ठेवतात. पचन सुधारते : उन्हाळ्यात होणारा अपचनाचा त्रास कमी करण्यासाठी कारले उपयुक्त आहे. अतिसेवन टाळा : रोज जास्त प्रमाणात खाल्ल्याने पोटाचा

त्रास, जुलाब किंवा उलट्या होऊ शकतात. काय खाऊ नये : कारल्यासोबत आंबा, दूध, दही, मुळा किंवा भेंडी खाणे टाळावे, यामुळे मळमळ, पोटात जळजळ होऊ शकते.

शून्य रुपये खर्च, पाल घरात कधीच दिसणार नाही

एकदा उपाय केला की विषयच संपला!

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा घरातील पालीमुळे अनेक महिला त्रस्त असतात. कितीही उपाय करून पाहिले तरीही पाल काही घरातून निघून जात नाही. परंतु किचनमधीलच या दोन वस्तू वापरून तुम्ही पालींना घरातून कायमचे पळवून लावू शकता. ते कसे शक्य आहे, हे जाणून घेऊया. अनेकदा तुम्ही घराच्या छतावर, भिंतींवर तसेच किचनमध्ये कोपऱ्यात पाल पाहिली असेल. एकदा घरात पाल झाली की ती घरातून सहजामहजी निघून जात नाही. त्यासाठीच पालींचा नायनाट व्हावा यासाठीच एक घरगुती उपाय जाणून घ्यायला

देतात. परिणामी सगळीकडे पालीच-पाली दिसतात. त्यामुळे कधीकधी चिडचिडही होते. परंतु तुम्ही हा उपाय करून पाहिला तर घरातील पाली निघून जातील. पालींना काही विशिष्ट वस्तूंचा गंध आवडत नाही. हा गंध आला की पाल पळून जाते. यातील काही वस्तू तुमच्या किचनमध्येही असतात. पालींना लसून आणि कांदाचा गंध आवडत नाही. त्यामुळे तुम्ही घरात लसून आणि कांदाच्या पाकळ्या ठेवल्या तर पाली पळून निघून जातात. हा उपाय करून पाहिल्यावर पाली नंतर येण्याची हिंमतही करत नाहीत, असेस सांगितले जाते. या उपायामुळे तुमची कायमची डोकेदुखी कमी होऊ शकते.

हर भारतीय के हृदय में गर्व और प्रेरणा की ज्वाला जगानेवाले कैप्टन हनीफ उद्दीन

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

कारगिल युद्ध १९९९ में जब दुश्मन ने ऊंची बर्फीली चोटियों पर कब्जा जमा रखा था, तब ११ राजपूताना राइफल्स की टुकड़ी तुरतुक सेक्टर में तैनात थी। इसी बटालियन का युद्ध उद्घोष था "राजा रामचंद्र की जय" और उसी उद्घोष के साथ एक २५ वर्ष का युवा अधिकारी अपने साथियों का नेतृत्व कर रहा था, कैप्टन हनीफ उद्दीन। ७ जून १९९७ को कर्मीशन प्राप्त करने के बाद उन्होंने लगभग २ वर्ष भारतीय सेना में सेवा दी थी और कठिन क्षेत्रों का अनुभव हासिल किया था। जून १९९९ की शुरुआत में खुफिया जानकारी सीमित थी। पॉइंट ५५९०, जिसकी ऊंचाई लगभग १८००० फीट थी, पर दुश्मन की सटीक स्थिति का पता लगाना बेहद जरूरी था। ६ और ७ जून १९९९ की रात कैप्टन हनीफ ४ जूनियर रैंक के साथियों के साथ पेट्रोलिंग मिशन पर निकले। बर्फ से ढकी ढलानों, तेज हवाओं और शून्य से नीचे तापमान में २ दिन तक लगातार चढ़ाई के बाद वे लक्ष्य के करीब पहुंचे। हर कदम मौत के साए में था। जैसे ही वे आगे बढ़े, दुश्मन ने उन्हें देख लिया। ऊंचाई पर बैठे पाकिस्तानी सैनिकों ने

अचानक अंधाधुंध गोलीबारी शुरू कर दी। बर्फीली चोटियों पर गोलियों की आवाज गुंज उठी। स्थिति अत्यंत गंभीर थी। दुश्मन संख्या में अधिक था और रणनीतिक बंदत उसके पास थी। उसी क्षण कैप्टन हनीफ ने वह निर्णय लिया जिसने उन्हें अमर कर दिया। उन्होंने अपने ४ साथियों को सुरक्षित निकालने के लिए स्वयं दूसरे फ्रंट से फायरिंग शुरू की, ताकि दुश्मन का पूरा ध्यान उनकी ओर केंद्रित हो जाए। गोलियों की बारिश के बीच वे अकेले डटे रहे। उनके हथियार लगभग समाप्त हो चुके थे, शरीर पर गोलियां लगीं, फिर भी वे पीछे नहीं हटे। उनका लक्ष्य स्पष्ट था, साथियों की जान बचाना।

लगभग २०० मीटर दूर लक्ष्य पोजीशन से पहले वे गंभीर रूप से घायल हुए। ६ जून १९९९ को, अपने कर्मीशन के ठीक २ वर्ष पूरे होने के दिन, वे वीरगति को प्राप्त हुए। उनकी आयु मात्र २५ वर्ष थी। उनकी इस अदम्य वीरता से प्रेरित होकर उनकी टीम ने आगे बढ़कर दुश्मन की पोजीशन पर कब्जा किया और उसे बनाए रखा। उनके असाधारण साहस, नेतृत्व और सर्वोच्च बलिदान के लिए उन्हें मरणोपरांत वीरचक्र से सम्मानित किया गया, जो भारत का ३ रा सबसे बड़ा वीरता पुरस्कार है। सेना ने तुरतुक क्षेत्र के एक सब सेक्टर का नाम उनके सम्मान में "हनीफ उद्दीन सब सेक्टर" रखा। दिल्ली के मयूर विहार फेज १ में लगभग १.७५ कि.मी. लंबी सड़क और एक सरकारी विद्यालय उनके नाम पर है। उनके छोटे भाई द्वारा लिखी पंक्तियां, "एक पल में है सच सारी जिंदगी का, इस पल में जी लो यारों, यहां कल है किसने देखा", मानो उनके जीवन की सच्चाई बन गई। कैप्टन हनीफ उद्दीन ने यह सिद्ध किया कि एक सच्चा सैनिक केवल १ पहचान रखता है, भारतीय। १९९९ की उन बर्फीली चोटियों पर दिया गया उनका बलिदान आज भी हर भारतीय के हृदय में गर्व और प्रेरणा की ज्वाला जगता है।

करोड़ोंची संपत्ती आणि व्यवसायाचे जाळे

स्विंग किंग भुवनेश्वर कुमारचे 'मैदानाबाहेरील' साम्राज्य पाहिले का ?

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

भारतीय क्रिकेटचा 'स्विंग किंग' भुवनेश्वर कुमार केवळ मैदानावरच नाही, तर व्यवसायाच्या खेळपट्टीवरही किंग ठरत आहे. सचिन तेंडुलकर या दिग्गजाला रणजी चषकाच्या सामन्यात शून्यावर बाद केल्यानंतर भुवनेश्वर कुमार पहिल्यांदा चर्चेत आला होता. त्यानंतर देशांतर्गत क्रिकेट, आयपीएल आणि आंतरराष्ट्रीय स्तरावर भुवीच्या कामगिरीचा आलेख चढताच राहिला आहे. गेल्या काही वर्षांपासून राष्ट्रीय संघात जागा मिळविण्यासाठी झगडत असलेला भुवनेश्वर आयपीएलमध्ये मात्र सातत्याने दमदार कामगिरी करत आहे. यापूर्वी दोन वेळा 'पर्पल कॅप' मिळविणारा भुवनेश्वर यंदा रॉयल चॅलेंजर्स बंगळूरूकडून दमदार कामगिरी करत आहे. यंदाच्या आयपीएलमध्ये तो २२ विकेट्ससह सर्वाधिक विकेट्स घेणारा गोलंदाजांमध्ये अव्वल स्थानी आहे.

भुवनेश्वर कुमारची व्यावसायिक खेळी जगभरातील क्रिकेट मैदाने गाजवत असताना, भुवी पडद्यामागे एक वेगळे साम्राज्य उभारत होता. शिवालिक असोसिएट्सच्या माध्यमातून त्याने व्यवसायात क्षेत्रात पहिले पाऊल टाकले. यात त्याच्या यशाचा पाया असलेल्या कुटुंबाचा पत्नी नूपुर आणि आई इंद्रेश देवी यांचा मोठा वाटा आहे. शिवालिक असोसिएट्स प्रायव्हेट लिमिटेड ही मेरठमधील एक खाद्य आणि पेय कंपनी आहे. या कंपनीत तो २०१८ मध्ये संचालक म्हणून सहभागी झाला. त्याची पत्नी नूपुर नागर आणि त्याची आई इंद्रेश देवीदेखील या कंपनीच्या संचालक मंडळावर आहेत. बीके क्रिकेट अकादमी याचबरोबर भुवनेश्वरने मेरठच्या प्रतापपुरमध्ये २०२४ मध्ये बीके क्रिकेट अकादमी सुरू केली आहे. ही एक नोंदणीकृत एक एलएलपी आहे. जेथे आज जेथे मेरठमधील शेकडो मुले

क्रिकेटचे धडे घेत आहेत. येथे केवळ फ्लंदाजी, गोलंदाजीच नव्हे तर संयम, शिस्त आणि दूरदृष्टीचे धडेही गिरवत आहेत. पिकल प्रोजेक्टा सह-संस्थापक भुवनेश्वर कुमार हा पिकल प्रोजेक्टा या कंपनीच्या सह-संस्थापकांपैकी एक आहे. देशभरात पिकलबॉल खेळाचा प्रसार आणि विकास करण्याच्या उद्देशाने, जुलै २०२५ मध्ये या कंपनीची सुरुवात करण्यात आली होती. सहकारी क्रिकेटपटू इशान शर्मा आणि उमेश यादव यांच्यासह भुवनेश्वरने या खेळासाठी अधिक अद्ययावत पायाभूत सुविधा उभारण्याच्या उद्देशाने 'Legacy' आणि 'M3M Foundation' यांच्याशी भागीदारी केली आहे. शहरे, लहान गावे आणि अगदी तळगाळातील भागांमध्ये मिळून ५० आधुनिक पिकलबॉल कोर्ट्स उभारणे, हे त्यांचे उद्दिष्ट आहे, जेणेकरून हा खेळ सर्वांसाठी अधिक सहज उपलब्ध होईल.

भुवनेश्वरची एकूण संपत्ती किती ? स्विंग किंग म्हणून ओळखला जाणारा भुवनेश्वर कुमार ऑक्सिस, प्लेयरझॉपॉट, न्यूट्रामंत्रा यांसारख्या ब्रँड्सची जाहिरात करतो. हे असे ब्रँड्स आहेत ज्यांचा विश्वासाहतेवर जास्त खर्चंमरकर कमी विश्वासू आहे. भुवनेश्वरची एकूण संपत्ती ७०-७५ कोटींच्या दरम्यान असल्याचा अंदाज आहे. त्याच्या गॅरजमध्ये अनेक बीएमडब्ल्यू, ऑडी व्यू३ आणि मर्सिडीज सी-क्लास या अलिशान कार आहेत. याचबरोबर एक भुवनेश्वरने एक सुंकर बंगलारी बांधला आहे. भुवनेश्वर जेव्हा क्रिकेटमधून निवृत्ती घेईल तेव्हा तो समालोचनाच्या संधी शोधणारा एखादा माजी क्रिकेटपटू नसेल, तर तो एक व्यावसायिक असेल. एक संचालक असेल. असा एक माणूस, ज्याने इतर सर्वजण त्याला गोलंदाजी करताना पाहत असतानाच, स्वतः काहीतरी उभारून ठेवले आहे.

पराक्रम, विद्वत्ता आणि स्वाभिमानाचे तेजस्वी प्रतीक

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

छत्रपती संभाजी महाराज यांचा जन्मदिन हा महाराष्ट्राच्या इतिहासातील अभिमानाचा दिवस मानला जातो. शौर्य, विद्वत्ता, स्वराज्यनिष्ठा आणि धर्मरक्षणासाठी अखेरच्या श्वासापर्यंत संघर्ष करणारे संभाजी महाराज हे मराठा साम्राज्याचे दुसरे छत्रपती होते. त्यांच्या व्यक्तिमत्त्वात पराक्रमाबरोबरच अभ्यासू वृत्ती, राजकीय दूरदृष्टी आणि राष्ट्रनिष्ठा यांचा अद्भुत संगम दिसून येतो. त्यामुळेच त्यांना 'धर्मवीर' ही उपाधी मिळाली.

जन्म आणि बालपण

छत्रपती संभाजी महाराजांचा जन्म १४ मे १६५७ रोजी पुरंदर किल्ला येथे झाला. ते छत्रपती शिवाजी महाराज आणि सईबाई यांचे सुपुत्र होते. लहान वयातच आईचे छत्र हारल्याने त्यांचे संगोपन जिजाबाई यांच्या संस्कारांत

जन्मदिन विशेष

झाले. बालपणापासूनच त्यांना युद्धकला, राज्यकारभार, राजनय आणि अनेक भाषांचे शिक्षण देण्यात आले. संभाजी महाराज संस्कृत, फारसी, हिंदी आणि मराठी भाषांमध्ये पारंगत होते. त्यांच्या विद्वत्तेचा प्रत्यय "बुधभूषण" या संस्कृत ग्रंथातून येतो. युद्धभूमीतील पराक्रमाइतकीच त्यांची ओळख एक विद्वान राजा म्हणूनही आहे.

स्वराज्याच्या रक्षणासाठी अखंड संघर्ष

इ. स. १६८० मध्ये शिवाजी महाराजांच्या निधनानंतर संभाजी महाराजांनी

स्वराज्याची धुरा सांभाळली. त्या काळात औरंगजेब स्वतः दक्षिणेत उतरून मराठा साम्राज्य नष्ट करण्याच्या प्रयत्नात होता. अशा कठीण परिस्थितीत संभाजी महाराजांनी अत्यंत धैर्याने मुघल, पोर्तुगीज, इंग्रज आणि सिद्दी यांच्याविरुद्ध लढा दिला. त्यांनी जवळपास नऊ वर्षे औरंगजेबाच्या बलाढ्य सैन्याला रोखून धरले. त्यांच्या नेतृत्वाखाली मराठा सैन्याने अनेक निर्णायक मोहिमा यशस्वी केल्या. स्वराज्यावर आलेले संकट दूर करण्यासाठी त्यांनी स्वतः

रणांगणात उतरून नेतृत्व केले.

संभाजी महाराजांचे वैशिष्ट्यपूर्ण कार्य

१) स्वराज्याचे सक्षम संरक्षण संभाजी महाराजांनी शिवाजी महाराजांनी उभे केलेले स्वराज्य टिकवून ठेवण्यासाठी प्राणपणाने संघर्ष केला. औरंगजेबासारख्या शक्तिशाली बादशहाला त्यांनी दीर्घकाळ झुंज दिली. मराठांचा आत्मविश्वास आणि स्वराज्याची जाज्वल्य भावना त्यांनी जीवंत ठेवली.
२) धर्मरक्षणासाठी बलिदान संभाजी महाराजांच्या जीवनातील सर्वात मोठे वैशिष्ट्य म्हणजे धर्मासाठी दिलेले बलिदान. औरंगजेबाने त्यांना अमानुष छळ करून धर्मांतर करण्याचा दबाव टाकला; मात्र त्यांनी मृत्यू पत्करला पण धर्म आणि स्वाभिमानाशी तडजोड केली नाही. त्यामुळे इतिहासात त्यांचे नाव "धर्मवीर" म्हणून अजरामर झाले.

३) विद्वान आणि साहित्यप्रेमी राजा संभाजी महाराज केवळ योद्धाच नव्हते, तर ते उत्कृष्ट साहित्यिकही होते. "बुधभूषण", "नायिकाभेद", "सातशतक" यांसारख्या ग्रंथांची निर्मिती त्यांच्या विद्वत्तेची साक्ष देते. राज्यकारभाराबरोबर साहित्य आणि संस्कृतीचे जतन करण्याचे कार्य त्यांनी केले. ४) परकीय शक्तींना दिलेले आव्हान पोर्तुगीज आणि इंग्रजांच्या वाढत्या प्रभावाला त्यांनी कठोर विरोध केला. कोकण किनारपट्टीवरील सागरी सामर्थ्य मजबूत करण्यासाठीही त्यांनी प्रयत्न केले. अमर बलिदान इ. स. १६८९ मध्ये संगमेश्वर येथे संभाजी महाराजांना पकडण्यात आले. त्यांच्यावर अमानुष अत्याचार करण्यात आले; पण त्यांनी स्वराज्य, धर्म आणि राष्ट्रनिष्ठा सोडली नाही. ११ मार्च १६८९ रोजी त्यांचे बलिदान झाले. त्यांच्या मृत्यूनंतरही मराठांचा संघर्ष थांबला नाही; उलट त्यातून स्वराज्याची ज्वाला अधिक प्रखर झाली.

आजच्या पिढीसाठी प्रेरणा

छत्रपती संभाजी महाराजांचे जीवन आजच्या तरुणांसाठी प्रेरणादायी आहे. संकटापुढे न झुकणे, राष्ट्रासाठी समर्पण, विद्वत्तेची कास धरणे आणि स्वाभिमानासाठी लढणे हे गुण त्यांच्या जीवनातून शिकण्यासारखे आहेत. त्यांच्या जन्मदिनानिमित्त आपण त्यांच्या विचारांचा आणि कार्यांचा आदर्श डोळ्यांसमोर ठेवून राष्ट्रनिष्ठा आणि सामाजिक एकात्मतेची भावना दृढ केली पाहिजे. छत्रपती संभाजी महाराज हे केवळ इतिहासातील राजा नव्हते, तर ते स्वाभिमान, शौर्य आणि धर्मनिष्ठेचे जीवंत प्रतीक होते. त्यांच्या अद्वितीय पराक्रमामुळे आणि बलिदानामुळे मराठा साम्राज्याची ज्योत अखंड तेवत राहिली. त्यांच्या जन्मदिनानिमित्त त्यांना विनम्र अभिवादन करून त्यांच्या कार्यातून प्रेरणा घेणे हीच खरी आदरांजली ठरेल.

एकल मातांची प्रेरणादायी झेप संघर्षातून उभी राहिलेली यशस्वी जीवनकथा

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

"पतीच्या निधनानंतर आयुष्य अक्षरशः कोलमडून गेले होते. दोन मुलांची जबाबदारी, घरखर्च आणि भविष्याची चिंता डोक्यावर होती. नोकरीही मिळत नव्हती. शेवटी हार न मानता कपडे विक्रीचा छोटोसा व्यवसाय सुरू केला. सुरुवातीला व्यवसायात तोटाच झाला. पण, मुलांसाठी पुन्हा उभी राहिले. कष्ट केले. आज माझी दोन्ही मुले उच्चशिक्षण घेत आहेत आणि व्यवसायही सुरू आहे. सिंगल मदर म्हणून स्त्री आनंदाने, स्वाभिमानाने आणि खंबीरपणे आयुष्य जगू शकते, हे समाजाने स्वीकारले पाहिजे." अशा शब्दांत एकल माता असलेल्या अर्चना वाघमारे (नाव बदलले आहे) या आपल्या संघर्षाचा प्रवास सांगत होत्या.

अर्चना यांच्यासारख्या कित्येक महिला आज महाराष्ट्रात एकल माता असलेल्या आहेत. आयुष्य जगत आहेत. आई म्हणजे माया, आधार आणि त्यागाचे प्रतीक. पण या एकल मातांनी त्यापुढे जात कुटुंबाचा कणा बनण्याची जबाबदारीही समर्थपणे सांभाळली आहे. राज्यात सध्या एकल मातांचे प्रमाण वाढत असून, २५ ते ५० वयोगटातील अनेक महिलांनी एकल माता म्हणून जगण्याचा मार्ग स्वीकारला आहे. जागतिक मातृ दिनानिमित्त घेतलेल्या आढाव्यात मुंबई, पुणे, सातारा, सांगली, नागपूर, कोल्हापूर, नाशिक, छत्रपती संभाजीनगर अशा विविध जिल्ह्यांसह राज्यातील ग्रामीण भागातही एकल मातांचे प्रमाण वाढत असल्याची बाब समोर आली आहे.

घटस्फोट, पतीचे निधन, कौटुंबिक मतभेद किंवा आयुष्यातील कठीण प्रसंगांमुळे अनेक महिलांना एकट्याने आयुष्याचा गाडा ओढावा

प्रेरणादायक....

लागत आहे. पण त्या निर्भीडपणे आयुष्य जगत आहेत. स्वतःचा व्यवसाय करण्याचा मार्ग अनेक एकल मातांनी निवडला आहे. कपडे विक्रीचा व्यवसाय, हॉटेल व्यवसाय, छायाचित्रण, व्यूटीपार्लर, घरगुती पदार्थ विक्री, ऑनलाइन व्यवसाय अशा विविध क्षेत्रांत महिलांनी स्वतःचे स्थान निर्माण केले आहे. आयटी क्षेत्रात काम करणाऱ्या अनिता (नाव बदलले आहे) म्हणाल्या, "दिवसभर ऑफिसमध्ये काम आणि घरी आल्यानंतर मुलांची जबाबदारी. स्वतःसाठी वेळच मिळत नाही. पण, मुलांच्या चेहऱ्यावरचे हास्य पाहिले की, पुन्हा जगण्याची ताकद मिळते."

महिला व्यावसायिक संध्या आढाव-पाटील म्हणाल्या, "दिवसभर ऑफिसमध्ये काम आणि घरी आल्यानंतर मुलांची जबाबदारी. स्वतःसाठी वेळच मिळत नाही. पण, मुलांच्या चेहऱ्यावरचे हास्य पाहिले की, पुन्हा जगण्याची ताकद मिळते."

ते दीड कोटी रुपयांची उलाढाल असलेला व्यवसाय मी उभा केला आहे. माझी मुलगी वकिलीचे शिक्षण घेत आहे. सिंगल मदर म्हणून जगणे म्हणजे समाजाच्या प्रसंगांना, टोमण्यांना आणि संघर्षांना रोज सामोरे जाणे. पण जी स्त्री स्वतःला घडवते आणि मुलांसाठी खंबीरपणे उभी राहते, ती केवळ आई राहत नाही, तर समाजासाठी प्रेरणा बनते.

सपोर्ट ग्याप ठरताहेत मानसिक आधार

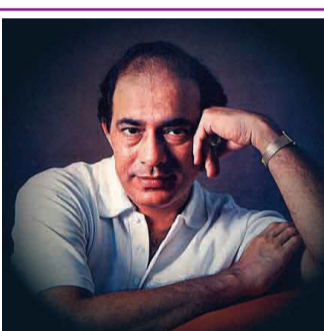
तीन शहरांत काही स्वयंसेवी संस्था आणि सपोर्ट ग्रुप एकल मातांसाठी आधारवड ठरत आहेत. कायदेशीर सल्ला, समुपदेशन, रोजगाराच्या संधी, संवाद आणि मानसिक आधार देण्याचे काम या संस्था करत आहेत. वंचित विकास संस्थेच्या कार्यवाह मीना कुलकर्ण म्हणाल्या, की आम्ही 'अभया' गटाच्या माध्यमातून एकल महिलांसाठी काम करत आहोत. अनेक महिला मोठ्या जिद्दीने मुलांची जबाबदारी पेलत आहेत. काहींनी स्वतःचे व्यवसायही उभे केले आहेत. या महिलांसाठी आम्ही विविध उपक्रम राबवत आहोत.

शहनशाह-ए-गझल!

ते दिवस, तो काळ, फक्त आणि फक्त स्व. के. एल. सैगल या गायक, अभिनेत्याचा होता. सारे वातावरण त्याच्या दर्दभंग्या सुरांनी व गायकीने भारावलेले होते. ऐकणाऱ्यासोबत गाणारे देखील सैगलचे अनुकरण करू लागले होते. गायक मुकेश, रफी, जगमोहन यांच्यावरच नाही तर नंतर आलेल्या इतर गायकांवर देखील सैगलच्या आवाजाच्या जादूचा प्रभाव होता. पण काळाच्या प्रवाहात अनुकरण करणारे गायक ऐकू येईनासे झाले. अशा वेळी तरले, टिकले तेच ज्यांनी आपली स्वतःची स्वतंत्र गायनशाली बोली विकसित केली, ते होते रफी, किशोरकुमार, मुकेश व एक गझलवेडा 'तलत मेहमूद'.

लखनौ येथे एका व्यापाऱ्याच्या कुटुंबात तलत मेहमूदचा (२४ फेब्रुवारी १९२४) जन्म झाला. सुमारे दहा-अकरा वर्षांचा असताना हा देखणी व गोड गळा लाभलेला तरुण सैगलच्या प्रसंगांना, टोमण्यांना आणि संघर्षांना रोज सामोरे जाणे. पण जी स्त्री स्वतःला घडवते आणि मुलांसाठी खंबीरपणे उभी राहते, ती केवळ आई राहत नाही, तर समाजासाठी प्रेरणा बनते.

गात असत. मुकेश व मो. रफी कुकेतेच चित्रपटात गायला लागले होते. पण त्यांनी आपल्या प्रशंसकांचा बर्ग झपाट्याने निर्माण केला होता. सैगलच्या निधनानंतर फक्त या दोघांचीच गाणी सर्वत्र ऐकू येत होती. तलतजींचा आवाज मात्र तोपर्यंत रूपेरी पडद्यावर ऐकायला आला नव्हता. त्यांच्या चित्रपटबाह्य गीतांनीच रसिकांना आकर्षित केले होते. वडील मन्सूरजींच्या विरोधाला न जुमानता तलतजींनी मध्यंतरी, 'मॉरीस संगीत विद्यालयात (नंतरचे भातखंडे संगीत विद्यालय) गुरू पं. एस. सी. आर. भट यांच्याकडे शास्त्रीय संगीताचे प्राथमिक धडे घेतले. त्यानंतर खासगी गाण्यांच्या गावोगावी मैफली करीत भटकले. त्या दरम्यान एच.एम.व्ही. कंपनीचे प्रतिनिधी, नव्या आवाजाच्या शोधात लखनौला पोहोचले. तेथे त्यांना कोणीतरी सांगितले, की येथे तलत मेहमूद नावाचा एक मुलगा छान गातो, दुसरा जणू सैगलच आहे तो. त्यांनी तलतजींना ऐकले आणि त्याला कोलकाता येथे घेऊन गेले. कंपनीचे संगीतकार कमल दासगुप्ताना त्यांचा आवाज आवडल्याने अनेक गाणी त्यांच्याकडून गाऊन घेतली. याच कमल दासगुप्ताना गीतकार फैय्याज हाशमींच्या एका गीताला तलतजींच्या आवाजात ध्वनिमुद्रित केले. परंतु गीत ऐकल्यानंतर दोघेही नाराज झाले. पण रेकॉर्ड तर बाजारात पोहोचले होते, आणि चमत्कार घडला, गीताने शायरी व गझलमध्ये रमू लागला, गुंतू लागला. सैगलचे चित्रपट अनेकवेळा बघत असे व गाणी पाठ करून स्वतःचा मधुर, थरथरत्या स्वरात हुबेहुब तलत

अशा रीतीने तलत आमच्या आयुष्यात आला, गायला व पहिल्याच गाण्याने सर्व संगीतप्रेमींचा आवडता बनला. त्याचा आवाज या गाण्याच्या माध्यमातून संपूर्ण भारतभर जाऊन पोहोचला. त्यानंतर तर तलत, तरुण प्रेमी जीवांचा गळ्यातील ताईत बनला. ईश्वराने ज्यांना हृदय दिले नाही त्यांच्यासाठी त्यांची गाणी व गझल नव्हतीच. तो गझल देखील भावगीतासारखी गात असे. प्रसिद्ध पाकिस्तानी गझलगायक स्व. मेहंदी हसन, पाकिस्तानचा तलत मेहमूद नावाने संबोधला जाऊ लागला होता. हा तलतच्या लोकप्रियतेचा व गायकीचा सन्मान होता. ज्या मेहंदी हसनचे अनुकरण भारतातील गझलगायक स्व. जगजीतसिंग, राजेंद्र मेहता व इतर करत असत तोच मेहंदी हसन तलतजींच्या नावाने ओळखला जात होता. म्हणूनच तलत मेहमूदला शहनशाह-ए-गझल' या किताबास संगीत रसिकांनी मनापासून मान्यता दिली. त्यांच्या उर्दू गझलांनी रसिकांना पागल केले होते. तर चित्रपटांमधील वेड लावले होते. कारण मुळातच त्यांचा आवाज निर्मळ व मोहात पाडणारा होता. तलतजी त्या काळातील सर्व संगीतकारांच्या म्युझिक रूममध्ये गाविले, दरवळले. अनिल विश्वास, शामसुंदर, हुस्नलाल-भगताराम, सलील चौधरी, मदन मोहन, सजाद, ओ. पी.

नय्यर, शंकर-जयकिशन, खेमचंद प्रकाश, एस.डी. बर्मन, हंसराज बहल, ज्ञानदत्त, विनोद, गोविंदराम व इतर संगीतकारांच्या गाण्यांचे त्यांनी सोने केले. त्यांची काही लोकप्रिय गाणी मिलतेही आँखें दिल हुआ दिवाना किसीका (बाबुल)। आहा रिमझिम के ये प्यारे प्यारे गीत लिये (उसने कहा था)। ये हवा ये रात ये चांदनी (संगदिल)। शामे गम की कसम (फुटपाथ)। तेरी आँखेंके आंसू पी जाऊ, फिर वही शाम (जहाँ आरा)। इतना ना मुझसे तू प्यार बढ़ा (छाया)। वीरें. एकदा स्व. लतादीदींनी मदन मोहन गल्यानंतर म्हटले होते, की तलतची सर्वोत्कृष्ट गाणी त्याने मदनभैयाच्या संगीत दिग्दर्शनात गाविलेली आहेत. १९४० से १९८० या चार दशकांत तलतजींनी एकूण १२ भाषांमध्ये जवळजवळ ७५० गाणी म्हटली. ही सर्व गाणी आजही ऐकावीशी वाटतात. १९७९ मध्ये सं. एल. पी. कडे लतादीदींसोबत 'वो दिन याद करो' या चित्रपटात म्हटले होते. त्यांच्या संगीत कारकिर्दीतील योगदानाबद्दल भारत सरकारने १९९२ मध्ये पद्मभूषण पुरस्काराने सन्मानित केले होते. पार्श्वगायन संगीताने आक्रमण केल्याने बासरी व सतार मागे पडली तसा तलतजींचा सूरही मागे पडला. वयाच्या ७४ व्या वर्षी (९ मे १९९८) त्यांनी या जगाचा निरोप घेतला. गीतकार जो निसार अख्तर (जावेद अख्तरचे वडील) यांच्या गीतातील शब्द थोडे बदलवून तलतजींना श्रदांजली देऊया... "कौन कहता है तलत के हमने, तुझे भूला रहता है, तुम्हारे गीत-गझलोंको तो हमने, कलेजेसे लगा रखा है।" - शरद सोनवणे, अमळनेर. मो. : 94201 08305

शांत - चांगल्या झोपेसाठी चांगला पलंग नव्हे तर चांगली गादी आवश्यक आहे. सर्वोत्तम क्वालिटीच्या गादी साठी

एकमेव ४५ वर्षांचा समृद्ध अनुभव असलेले शोरूम

सीमा हॅण्डलूम हॉउस पारोला रोड, धुळे

॥ श्री हनुमंत कृपा ॥

एसके ज्वेलर्स

शाखा नं. 2

4%

916 दागिन्यांना मजुरी पासून

नगरपरिषद जवळ शॉपिंग कॉम्प्लेक्स स्टेशन रोड अमळनेर

अधिकमासात आईची ओटी भरण्याला महत्त्व का ?

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

अधिकमास या महिन्याला हिंदू धर्मात विशेष महत्त्व प्राप्त आहे. हा महिना भगवान विष्णू यांना समर्पित असल्याने या संपूर्ण महिन्यात धार्मिक विधी, आध्यात्मिक साधना व विष्णूची पूजा आराधना केली जाते. तसेच अधिकमास या महिन्याला इतर अनेक बाबतीत देखील महत्त्वाचे मानले जाते. जुन्या रूढी-परंपरा या महिन्यात जपल्या जातात. अधिकमास म्हटले की डोळ्यासमोर येते जावयाचे साग्रसंगीत जेवण आणि धोंड्याचा महिना. मात्र, हा महिना केवळ जावयासाठीच विशेष नसतो तर या महिन्यात सुवासिनी मुलीने आपल्या आईची ओटी भरण्याला देखील खास कारण असते. त्यामुळे जाणून घेऊया या महिन्यात आईची ओटी का

या साहित्याशिवाय ओटी राहिल अपूर्ण!

भरली जाते व त्यासाठी कोणते साहित्य आपल्याकडे असावे ?

अधिकमासात आईची ओटी का भरवी ?

अधिकमास हा महिना धार्मिकदृष्ट्या महत्त्वाचा मानला जातो. या महिन्यात दान-पुण्याला विशेष महत्त्व आहे. आईला आपण देवाच्या रूपात सदैव पुजतो तिचा आदर करतो. 'स्वामी तिन्ही जगाचा आईविना भिकारी'

ही म्हण आपल्याकडे आहे. त्यामुळे हिंदू धर्मात आईला विशेष स्थान दिलेले आहे. आई आपल्या मुलांना जन्म देते, त्यांचे पालन पोषण करते, मुलांना वाढवते, त्यांना संस्कार देते. मूल जन्माला घालताना आईचा देखील दुसरा जन्म होतो, असे बोलले जाते. त्यामुळे आईच्या ऋणातून मुक्त होण्यासाठी आईला दान म्हणजेच ओटी पदरात घातली जाते. यामुळे कौटुंबिक सुख आणि सौभाग्य मुलीला मिळते, असे

देखील मानतात.

ओटी भरताना कोणते साहित्य असावे ?

- ओटी भरताना काही गोष्टी अवश्य
- आपल्याजवळ ठेवाव्यात. सर्वात आधी एक
- खण किंवा कोणताही ब्लाऊजपीस घ्यावा.
- साडी-चोळीने देखील तुम्ही ओटी भरू शकता.
- साडी-चोळीवर थोड्या अक्षता टाकाव्यात, त्यांना
- हळद-कुंकू लावावे. मग ओटीत नारळ घ्यावा,
- हळकुंड, खारीक, बदाम किंवा पाच प्रकारची
- फळे ओटीत टाकावीत. ही ओटी आईच्या पदरात
- घालून तिला नमस्कार करावा. ओटीतील या सर्व
- वस्तू स्तौत्रात, मांगल्य, सुख-समृद्धीचे प्रतीक
- मानले जातात. त्यामुळे ओटी भरताना या वस्तू
- विसरू नयेत.

॥ मेगळ ॥ पान

अधिकमासात ३३ दिवे लावण्यामागील रहस्य ३३ कोटी देवतांचा आशीर्वाद प्राप्त करण्याची साधा सुवर्णसंधी

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

हिंदू धर्मात अधिकमासाला (पुरुषोत्तम मासाला) सर्व महिन्यांमध्ये सर्वात पवित्र मानले जाते. असे म्हटले जाते, की या महिन्यात केलेले दान किंवा पुण्यकर्म कितीही लहान असले, तरी त्यातून 'अक्षय पुण्य' प्राप्त होते. म्हणजेच असे पुण्य जे कधीही क्षीण होत नाही आणि जे शाश्वत असते. पण या महिन्यात '३३' या संख्येमागील महत्त्व तुम्हाला माहिती आहे का ? चला या अधिक मासात तुम्ही तुमच्या आयुष्यातील अंधकार कसा दूर करू शकता, हे जाणून घेऊया.

३३ दिवे आणि ३३ कोटी देवतांचे रहस्य

पौराणिक श्रद्धानुसार आपली संस्कृती ३३ 'कोटी' (श्रेणी किंवा कोटी) देवतांचे अस्तित्व मान्य करते. अधिक मासात 'दीपदान' करणे (दिव्यांचे अर्पण करणे) हे अंधकारावर प्रकाशाच्या विजयाचे प्रतीक मानले जाते. जेव्हा आपण ३३ वाती किंवा ३३ दिवे प्रज्वलित करतो, तेव्हा हे अर्पण थेट त्या सर्व ३३ कोटी देवतांना समर्पित केले जाते. या सर्व दैवी शक्तींचा आशीर्वाद एकाच वेळी प्राप्त करून

घेण्याचे हे एक प्रतीकात्मक माध्यम ठरते.

दीपदान कसे करावे ?

यासाठी कोणत्याही भव्य तयारीची आवश्यकता नाही. खरी भक्ती ही हृदयात वसलेली असते, भौतिक संपत्तीत नव्हे. खाली दिलेल्या दोन पद्धतींपैकी जी पद्धत तुम्हाला अधिक सोयीस्कर वाटेल, ती तुम्ही निवडू शकता.

महा-दीपदान (भव्य दिवा) : एक मोठा मातीचा दिवा घ्या आणि त्यामध्ये ३३ वाती ठेवा. त्या सर्व वाती एकाच वेळी प्रज्वलित करा. असे केल्याने अनंत आध्यात्मिक फळे प्राप्त होतात, अशी श्रद्धा आहे. **पृथक दीप (स्वतंत्र दिवे) :** जर परिस्थिती अनुकूल असेल, तर तुम्ही ३३ स्वतंत्र, लहान दिवे प्रज्वलित करण्याचा पर्यायही

निवडू शकता. **तेलाची निवड :** जर तुमच्याकडे 'तूप' उपलब्ध नसेल, तर त्याबद्दल किंचितही काळजी करू नका. तुम्ही त्याऐवजी मोहरीचे तेल किंवा तिळाचे तेलही वापरू शकता. ईश्वर तुमच्या श्रद्धेकडे पाहतो, तुमच्या खिशातील संपत्तीकडे नव्हे. **अधिकमासातील दीपदान इतके विशेष का मानले जाते ?**

केवळ तुमच्या घरातील देव्हान्यापुरतेच मर्यादित न राहता, अधिकमासादरम्यान खालील ठिकाणी दिवे अर्पण केल्यास तुमचे भाग्य खरोखरच उजळून निघू शकते. **तुळशी पूजन :** अधिकमासादरम्यान तुळशीच्या रोपाजवळ दिवा लावणे ही एक अत्यंत महत्त्वाची धार्मिक

अधिकमास म्हणजे काय आणि तो का येतो ?

हिंदू दिनदर्शिका चंद्राच्या गतीवर आधारित असते, तर सौर वर्ष सूर्याच्या गतीचे अनुसरण करते. चांद्र वर्ष हे सौर वर्षापेक्षा लहान असल्यामुळे, कालांतराने या दोन्हीमध्ये काही तफावत (विसंगती) निर्माण होऊ लागते. ही तफावत दूर करण्यासाठी, दर तीन वर्षांनी एक अतिरिक्त महिना, ज्याला 'अधिकमास' म्हणून ओळखले जाते, जोडला जातो. ही संकल्पना काहीशी 'लीप इयर' (अधिक वर्ष) सारखीच आहे, ज्यामध्ये दर चार वर्षांनी एक अतिरिक्त दिवस जोडला जातो.

अधिकमासाला 'मल मास' असेही का म्हटले जाते ? अधिक मासाला 'मल मास' असेही संबोधले जाते; कारण या काळात अनेक शुभ समारंभ आणि विधी सहसा पार पाडले जात नाहीत. यामध्ये खालील गोष्टींचा समावेश होतो. विवाह समारंभ, गृहप्रवेश समारंभ, नामकरण संस्कार, मुंज (जानचे) संस्कार या विशिष्ट महिन्यात करील उपक्रम साधारणपणे पुढे ढकलले जातात. याच कारणामुळे या महिन्याला 'मल मास' म्हणून ओळख प्राप्त झाली. तथापि, धार्मिक दृष्टिकोनातून पाहता, हा महिना अत्यंत पवित्र आणि आध्यात्मिकदृष्ट्या अत्यंत महत्त्वपूर्ण मानला जातो.

कृती मानली जाते. या कृतीमुळे घरात नकारात्मक उर्जा प्रवेश रोखला जातो. **आकाश दीप :** प्राचीन काळी, लोक एका उंच बांबूच्या काठीच्या टोकावर दिवा लावून तो टांगत असत; यालाच 'आकाश दीप' म्हणून ओळखले जात असे. आपल्या पूर्वजांच्या आत्म्यांना मार्ग दाखवण्यासाठी ही प्रथा पाळली जाते. जर तुम्हाला संपूर्ण महिनाभर दररोज

दिवे लावण्याचा विधी करणे शक्य झाले नसेल, तरीही तुम्ही अधिक मासातील एकादशी किंवा पौर्णिमा या दिवशी एकाच वेळी ३३ दिवे लावून संपूर्ण महिन्याचे आध्यात्मिक पुण्य प्राप्त करू शकता. **नद्या/तलाव :** वाहत्या पाण्यात दिवे अर्पण केल्याने (दीपदान केल्याने) अकाली मृत्यूची भीती नाहीशी होते, अशी श्रद्धा आहे.

लग्न घ्या पटकन उरकून!

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

यंदाच्या लग्नसोहळ्यांसाठी मुहूर्ताची कमतरता जाणवू लागली आहे. अधिक मास, गुरू-शुक्र अस्त, चातुर्मास आणि सिंहस्थ कुंभमेळा या सलग धार्मिक कालखंडामुळे पुढील काही महिने विवाहासाठी शुभ

तारखा अत्यंत मर्यादित राहणार आहेत. त्यामुळे १७ मेपूर्वीच लग्न उरकण्यासाठी अनेक कुटुंबांची लगबग वाढली आहे. त्या अनुषंगाने पुरोहित मंडळींकडूनही यासंदर्भात विविध माहिती सांगितली जात आहे.

पुरोहितांच्या मते १७ मेपासून अधिक मास सुरू होत असल्याने त्या काळात कोणतीही शुभकार्ये केली जात नाहीत. त्यानंतर जुलैपासून गुरू आणि शुक्र ग्रहांचा अस्त होणार असून चातुर्मासाची सुरुवात होईल. या काळातही विवाहासारखी मंगल कार्ये वर्ज्य मानली जातात. पुढे ऑक्टोबर महिन्यात सिंहस्थ कुंभमेळ्याचे आयोजन होत

असल्याने त्याचाही परिणाम विवाह मुहूर्तावर होणार आहे. या सर्व कारणांमुळे पुढील सुमारे आठ महिने शुभ मुहूर्तांचा तुटवडा भासणार आहे. यामुळे सध्या १७ मेपूर्वीचे मांजकेच मुहूर्त शिल्लक असल्याने विवाहेच्छुकांची धावपळ सुरू झाली आहे. कमी वेळेत तयारी पूर्ण करण्याचे आव्हान कुटुंबांसमोर उभे ठाकले आहे. वाढत्या उष्णतेमुळे सायंकाळच्या मुहूर्तांना अधिक पसंती दिली जात आहे. आता पुढील काही दिवसांतच लग्न उरकावे लागणार, अन्यथा थेट पुढील वर्षाची वाट पाहावी लागणार असल्याने विवाहेच्छुक कुटुंबांमध्ये सध्या मोठी लगबग पाहायला मिळत आहे.

भारतातील एक अद्भुत मंदिर जेथे सायंकाळनंतर जाणे बॅन ?

भगवंतास स्मरून प्रपंच केल्यास तो होईल नीटनेटका !

दिवसाची धावपळ पण सायंकाळी पसरते भयान शांतता, काय आहे रहस्य ?

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

भारतात अशी अनेक मंदिरे आहेत ज्यांचे स्वतःचे महत्त्व आहे. काही मंदिरे त्यांच्या सौंदर्यासाठी आणि भव्यतेसाठी प्रसिद्ध आहेत, तर काही मंदिरे त्यांच्या चमत्कारांसाठी आणि रहस्यांसाठी ओळखली जातात. जेव्हा रहस्यांचा विषय येतो, तेव्हा राजस्थानच्या एका मंदिराचा उल्लेख नक्कीच होतो, जेथे वास्तुकला अद्भुत आहे, कोरीव काम पाहण्यासारखे आहे. पण या सर्वांपेक्षा या मंदिराच्या रहस्यांची सर्वाधिक चर्चा होते. हे मंदिर त्याच्या शापाच्या कथेसाठी प्रसिद्ध आहे. मंदिराशी संबंधित अशी अनेक रहस्ये आहेत जी आजपर्यंत उलगडलेली नाहीत.

काय आहे नेमके रहस्य ?

स्थानिक समजुतीनुसार सूर्यास्तानंतर किराडू मंदिर परिसरात थांबणे योग्य नाही. एक जुनी समजूत अशी आहे, की एका ऋषीच्या शापामुळे एक स्त्री दगडाची बनली. तेव्हापासून सायंकाळी येथे कोणीही थांबत नाही. तथापि, यामागील कथा बरीच रहस्यमय आहे. लोककथेनुसार एका ऋषीने या परिसराला शाप दिला. ऋषीने गावकऱ्यांना आपल्या शिष्याची काळजी घेण्यास सांगितले; परंतु ते नियून गेल्यावर गावकरी त्यांना पूर्णपणे विसरून गेले आणि जेव्हा शिष्याला मदतीची गरज होती, तेव्हा कोणीही आले नाही. गावकऱ्यांच्या या दुर्लक्षामुळे शिष्याचा मृत्यू झाला. जेव्हा ऋषी परत आले, तेव्हा ते खूप संतापले होते आणि रागाच्या भरात त्यांनी संपूर्ण परिसराला शाप दिला की, जो कोणी सूर्यास्तानंतर तिथे थांबेल तो दगडाचा बनेल. तेव्हापासून, लोक सूर्यास्तानंतर मंदिर परिसरात जाणे टाळतात.

किराडू मंदिराविषयी आणखी एक प्रचलित समजूत अशी आहे, की जो कोणी मंदिराची पुनर्बांधणी किंवा जीर्णोद्धार करण्याचा प्रयत्न करतो त्याला असे अडथळे येतात जे त्याला ते कार्य करण्यापासून परावृत्त करतात. लोकांचा असा विश्वास आहे की हे एका ऋषीच्या शापाच्या प्रभावामुळे घडते. काही जण तर असाही दावा करतात की रात्रीच्या वेळी विचित्र आवाज ऐकू येतात. तथापि, या मंदिरात अनेक रहस्ये दडलेली आहेत, जी आजूनही उलगडलेली नाहीत.

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

नारदांनी एकदा श्रीकृष्णांना विचारले, "तुम्ही कुठे सापडाल ?" त्यावर श्रीकृष्ण म्हणाले, "नारदा, मी वैकुंठात नाही, रघुमाईंशी सापडेन असेही नाही, तर मी माझ्या भक्तपंथाशी सापडेन." भक्त नाही तरी देवाशिवाय कसे राहणार ? देवाला देवपण तरी कुणी आणले ? भक्त जर नाहीत तर देव तरी कुठेच आले ? देव आहे असे जे मानतात त्यांनाच देवाचे अस्तित्व समजते. नास्तिकाला देव कुठला ? त्याला विचारले, "तुझे कोण आहे या जगात ?" तर तो सांगेल, "हे जे सर्व काही आहे आपले भाऊ, बहीण, बायको, मुले वगैरे नातेवाईक, तसेच प्रपंचात ज्या काही गोष्टी लागतात, त्या सर्व माझ्या आहेत." परंतु मग देवाघरची वाट काय ? ज्याने जग निर्माण केले त्याला विसरायचे, आणि जे उत्पन्न केले

ते माझे म्हणायचे, हा परमार्थ होईल काय ? तेव्हा 'देव आहे' अशी भावना धरा आणि देवाला दार उघडा म्हणजे तो सदासर्वकाळ तुमच्या जवळच आहे. भावनेने देव आपलासा

केला पाहिजे. आपण कुठेही गेलो तरी आपल्या रामाला बरोबर घेऊन जात जा, म्हणजे तुम्हाला काही भीती नाही. 'रामाला बरोबर नेणे' हे बोलणे लोकांना चमत्कारिक वाटेल, पण ज्यांना देवच नाही असे वाटते त्यांच्याशी आपल्याला काही कर्तव्य नाही. जो देवाच्या नादी लागला त्याचा प्रपंच बिघडला असे काहीजण म्हणतात. परंतु ज्याने प्रपंच निर्माण केला, त्याला विसरून तो प्रपंच नीट होईल का ? कधीही होणे शक्य नाही; तर त्याला स्मरूनच प्रपंच केल्याने तो नीटनेटका होईल. प्रपंच सोडून परमार्थ होणार नाही. प्रपंच करा, पण त्यातली आसक्ती सोडा म्हणजे झाले. तुम्हां सर्वांना जडभरताची गोष्ट माहीत आहेच. भरत जरी सर्व घरदार सोडून देवाला दार उघडा म्हणजे तो सदासर्वकाळ तुमच्या जवळच आहे. भावनेने देव आपलासा

काय, आसक्तीच्या दृष्टीने दोन्ही सारखीच. जोपर्यंत आसक्ती सुटली नाही तोपर्यंत परमार्थ करणे व्यर्थ होय. तरी आसक्ती सोडण्याचा प्रयत्न करा आणि माझा राम सदासर्वकाळ माझ्या मागेपुढे आहे ही भावना धरा. एकांने विचारले, "तुम्ही सर्वांना मानसपूजा करायला सांगता, पण एकदा राम सर्वांच्या जवळ कसा जाणार ?" मी त्याला सांगितले, "तू मानसपूजा कर म्हणजे तुझ्याजवळ तो राहील." तो जर सर्व ठिकाणी भरलेला आहे, तर त्याला जाणे-येणे नाही ! आपण मात्र त्याला पाहणे जरूर आहे. भगवंताचे नामस्मरण हा उंबरठ्यावरचा दिवा आहे. त्याने भगवंत आपण पाहो. जसे घडेल तसे घडू द्यावे. देहावर सर्व सोपवून निश्चित होणे हेच अनुसंधान समजावे.

प्रपंचात परस्परपंशी प्रेमभाव कसा वाढेल ?

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

मिसर्गतःच प्रेम हे प्रत्येक व्यक्तीत आणि प्राणिमात्रांत असते. फार काय, प्रेमाशिवाय मनुष्यप्राणी जिवंत राहू शकणार नाही. प्रेमाने सर्व जग वसा करून घेता येते. प्रेम ठेवण्यात पैसा खर्च होत नाही, कष्ट नाहीत. परंतु प्रत्येकाचा अनुभव पाहावा तर प्रेम करणे तितकेसे सोपे आहे असे दिसत नाही. याचे कारण प्रत्येक व्यक्तीचा स्वभाव निराळा, आवड निराळी आणि दैवयोगाने आलेले ऋणानुबंध निरनिराळे असतात.

आपल्या विचारांचे लोक असतील त्यांच्यावर स्वाभाविकच प्रेम जडते; विरुद्ध असतील त्यांच्याबद्दल प्रेम वाटत नाही, किंबहुना द्वेषही उत्पन्न होतो. द्वेष उत्पन्न का होतो, तर

आपला आणि दुसऱ्याचा विचार आणि आवड जमत नाही म्हणून. परंतु थोडा विचार केला तर असे दिसते की, आपण ज्या कारणांमुळे दुसऱ्याचा द्वेष करतो, तेच कारण दुसऱ्याने आपला द्वेष करायला पुरेसे होते. उदाहरणार्थ, एखादी गोष्ट आपल्याला न आवडली आणि तीच दुसऱ्याला आवडली, तर मला न आवडलेली गोष्ट दुसऱ्याला आवडल्यामुळे दुसऱ्याचा द्वेष करायला मला तेवढे कारण पुरेसे होते. मग त्याच न्यायाने, त्याला न आवडलेली गोष्ट मला आवडते हेच कारण त्याने माझा द्वेष करायला पुरेसे नाही का ? 'व्यक्ती तितक्या प्रकृती' अशी म्हणू शकतो. त्याचा अर्थ असा की, स्वभावाप्रमाणे प्रत्येकाची आवड ही निराळी असणारच. म्हणून द्वेषबुद्धी नाहीशी करण्याकरिता प्रत्येकाच्या स्वभावाला थोडी सवलत ठेवणे जरूर आहे; आणि प्रेम जडण्याकरिता, सर्वांना आवडणारी जी गोष्ट असेल तिच्याकडे लक्ष देणे जरूर आहे. प्रेम करण्याचा धडा गिर्वताना सुरुवात आपल्या घरापासून करावी; घरातली माणसे, नंतर

शेजारी आणि त्यानंतर आजूबाजूला आपलेपणाची भावना आपल्या कृतीने वाढवावी; म्हणजे क्रमाक्रमाने प्रेमाची वाढ होऊन सर्व वातावरण प्रेममय होऊन जाईल. सर्वांशी निष्कपट प्रेमाने वागावे; आपल्या बोलण्यामध्ये नव्हे, पाहण्यामध्येयुद्धा प्रेम असावे. आपले बोलणे अगदी गोड असावे. आपल्या अंगी सहजता यावी. घरामध्ये 'अमुक एक गोष्ट कराच' किंवा 'नकाच करू' असे हद्दाने प्रेमभावताचे प्रेम लागो. जसे घडेल तसे घडू द्यावे. देह असा प्रारब्धावर टाकणे मला फार आवडते. प्रेम करायला गरिबी आड येत नाही किंवा श्रीमंती असेल तर फार द्यावे लागत नाही. जसे आई आणि मुलाचे प्रेम असते तसे भगवंताचे प्रेम लागो. ज्याला भगवंताचे प्रेम येईल तो सृष्टीकडे कौतुकाने पाहील. भगवंताचे प्रेम हे कोणत्याही साधनाचा प्राण आहे; ते मागण्यासाठी रोज भगवंताची प्रार्थना करावी आणि त्याच्या अनुसंधानात राहण्याचा प्रयत्न ठेवावा.

(वरील माहिती विविध धर्मग्रंथांतून संकलीत केली आहे.)